

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

Diarienumr: M2021/01183

Vår ref.
EI/SF

Stockholm
2021-09-06

Remissvar över Miljödepartementets betänkande ”I en värld som ställer om - Sverige utan fossila drivmedel 2040” – diarienummer M2021/01183

Maskinentreprenörerna (ME) berörs av utfasningsutredningen (SOU 2021:48) och vill därför lämna våra medlemmars synpunkter på förslaget.

Regeringen gav 2019 en särskild utredare uppdrag att utreda *hur* och *hur snabbt* utfasning av fossila drivmedel kan genomföras. Det är en del i det riksdagsbundna målet om nettonollutsläpp till 2045. Utredningen förslår att fossila drivmedel inte ska nyttjas i Sverige per 2040 och vägen dit är primärt elektrifiering av fordon och arbetsmaskiner.

Inom detta förslag uppmärksammar utredningen att förutsättningarna mellan olika branscher och fordon skiljer sig. ME instämmer i att elektrifiering är en viktig beståndsdel i klimatarbetet framåt och något våra medlemmar intresserar sig för. Förutsättningarna för omfattande utrullning av elektrifierade arbetsmaskiner varierar dock i det överskådliga perspektivet. Stationära arbetsmaskiner vid exempelvis gruvdrift eller på byggarbetsplatser är till vissa delar redan elektrifierade medan mobila arbetsmaskiner endast i vissa segment erbjuds med elektrisk drift för närvarande.

Utredningen påpekar korrekt att det idag, i den del som inte redan elektrifierats, inte finns några alternativ till förbränningsmotorer (s.539). I resonemanget kan tilläggas att mobila arbetsmaskiner är för sina ändamål och arbetsuppgifter en stor utmaning att driva elektriskt. Det är mycket höga effekter som krävs och arbete sker ofta i terräng utanför ordinarie infrastruktur där elförsörjning inte finns att tillgå. Klimatarbetet bland våra medlemmar är högt på agendan och sker primärt genom effektivare körning och ökad användning av hållbara biodrivmedel. Därav välkomnar ME utredningens skrivning om att huvudinriktningen för utfasning av fossila drivmedel i arbetsmaskiner inkluderar ökad andel långsiktigt hållbara förnybara drivmedel (s.538).

Gällande skrivningarna kring *Klimatpremien* är problemet för ME:s medlemmar att det ännu inte finns eldrivna entreprenadmaskiner för större arbetsuppgifter att tillgå på marknaden. De mindre elmaskiner som just nu finns på marknaden kan inte ersätta större dieseldrivna maskiner på ett för byggherren ekonomiskt försvarbart sätt. Utformningen av dagens klimatpremie är således effektlös gällande arbetsmaskiner. ME förespråkar att klimatpremien, på samma sätt som för lastbilar, utvidgas till att inkludera biodrivmedel och gasdrift enligt den formulering som föreslås i SOU 2021:67 ”Vägen mot fossiloberoende jordbruk”.

Bristen på större eldrivna arbetsmaskiner skapar även problem med miljözoner i städer (s.568f). Det bör uppmärksammas att vissa arbeten i stadsmiljö inte kan utföras med mindre eldrivna arbetsmaskiner. Det skulle ta för lång tid och skapa onödiga trafikavstängningar.

Utredningen klargör på ett uppmärksamt sätt att tunga transporter (s.511) och arbetsmaskiner (s.538) inte har samma förutsättningar att elektrifieras som personbilar. Ökad elektrifiering av transportsektorn och samhället innebär en ökad sårbarhet mot strömavbrott orsakade av väder eller tekniska fel. Oavsett orsak kan inte fordon och maskiner för underhållsåtgärder och drift av elinfrastruktur vara beroende av elförsörjning. Anta exempelvis att de entreprenadmaskiner, skogsmaskiner och lastbilar som var engagerade i att arbetet efter stormen Gudrun 2005 eller skogsbranden i Västmanland 2014 hade varit beroende av elförsörjning för sitt arbete. Detsamma gäller även fundamentala säkerhetstjänster såsom ambulans, brandkår och polis samt militär som med sina fordon ovillkorligen alltid måste ha kapacitet att utföra sina uppdrag över hela Sverige, alla timmar på dygnet och alla årstider. Konstaterandet medför att biodrivmedel inte bara är en viktig del för att uppfylla målet utan även nödvändigt i ett fortsatt perspektiv.

Den tekniska livslängden på arbetsmaskiner är lång i förhållande till andra fordon vilket innebär att den maskinflotta som nu är tillgänglig och de arbetsmaskiner som säljs inom överskådlig framtid, kommer att vara i drift fram emot 2040. Att skrota ut dem i förtid på grund av att de drivs med förbränningsmotorer är både miljö- och kapitalförstöring för såväl företagare som skattebetalare, då många av dessa maskiner utför arbete på offentliga uppdrag. Detta pekar ytterligare på vikten av att säkra tillgången på hållbara biodrivmedel, gärna av svenskt ursprung och tillverkning, för att minska importberoendet.

ME välkomnar klimatkrav i offentliga upphandlingar som Trafikverket och kommuner ställer. Likt utredningen (s.566ff) anser ME att ekonomiska incitament i kontrakten är ett sätt att driva klimatarbetet. Förslaget om vidare utveckling av kravställandet välkomnas, dock med tillägget om att Trafikverket måste samverka med utförande aktörer för att ställa relevanta krav som kan uppnås. Dagens problem med utformning av kraven är primärt bristande transparens och möjlighet att verifiera efterlevnad.

I övrigt ställer vi oss bakom Svenskt Näringslivs remissvar.

ME är tillgängliga för er återkoppling och deltar gärna i eventuella framtida forum.

Med vänlig hälsning
Maskinentreprenörerna

Maskinentreprenörerna (ME) är bransch- och arbetsgivarorganisationen för maskinentreprenörer. ME företräder och stödjer medlemmarna och arbetar för branschens utveckling. Vi verkar för fri företagsamhet och en sund marknadsekonomi och bevakar och påverkar bransch- och arbetsmarknadspolitiska frågor.

ME är remissinstans i branschaktuella ämnen och är en del av Svenskt Näringsliv. ME har drygt 4 000 medlemsföretag (både stora och små) med 20 000 medarbetare. Medlemsföretagen utvecklar genom sina tjänster samhällets infrastruktur. Företagen syns varje dag när de utför sina uppdrag för stat, kommun, företag och privatpersoner.